

REFERAT Klima & Miljøudvalget 2022-2025 d. 24-06-2022

Mødedato Fredag d. 24. juni 2022 kl. 09:00

Mødested Mødelokale Havet

Mødedeltagere Jørgen Ahlquist, Alex Sørensen, Anders Rohr Jørgensen, Kurt Bjerrum, Dino Selimovic, Jørn Boesen Andersen, Karin Schwartz

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Information, forespørgsler og orientering.....	4
Budgetrevision pr. 30. april 2022 for Klima & Miljøudvalget.....	5
Høring over ministerdeklaration for det trilaterale samarbejde om Vadehavet som Verdensarv.....	8
Forslag til fredning af Marbæk.....	10
Tillæg til Spildevandsplan for inddragelse af del af Veldbæk Bæk som et regnvandsteknisk anlæg...	14
Vedtagelse af strategisk varmeplan.....	16
Opdatering på indsatser i plaststrategi for Esbjerg Kommune.....	19
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Resumé

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Godkendt.

Punkt 2: Information, forespørgsler og orientering

22/589

Information/forespørgsler

Energirenovering på bygningsområdet.

Renovationspriser 2023.

Kongeåen.

Novrup Enge.

Statsligtestområder for vindmøller.

Program til CO₂ – beregning.

Nationalpark vadehavets Græsningsforening.

Generel orientering

Orientering om energirenovering på bygningsområdet v. Carsten Schlein.

Sags nr. 22/17390

45 borgmestre – herunder Esbjerg Kommunes – har den 22. april rettet henvendelse til miljøminister Lea Wermelin, fødevare-, landbrugs- og fiskeriminister Rasmus Prehn samt klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen i anledning af, at Landbrugsstyrelsen har meddelt at det pr. 1. januar 2023 ikke længere er muligt at opnå tilskud til udtagning af landbrugsarealer, der har status som naturarealer.

I brevet anfører borgmestrene, at ændringen vil medføre et unødigt benspænd, der er særdeles kritisk for de lavbundsprojekter, som kommunerne arbejder på at gennemføre over hele landet.

Fødevare-, landbrugs- og fiskeriminister Rasmus Prehns svar fremgår af vedhæftede bilag.

Afgørelse truffet af forvaltningen eller efter bemyndigelse

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

- Klima & Miljøudvalget orienteres.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Orientering givet.

Bilag

Brev fra Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn

Punkt 3: Budgetrevision pr. 30. april 2022 for Klima & Miljøudvalget

22/12142

Resumé

Der gennemføres 2 budgetrevisioner i 2022, som finder sted henholdsvis 30. april og 30. september.

Budgetrevisionen indeholder dels bevillingsansøgninger, der vurderes nødvendige som følge af forventet regnskab, dels en vurdering af aktuelle opmærksomhedspunkter på fagudvalgets område.

I denne budgetrevision er der indarbejdet tillægsbevillinger på ændrede m2 vedrørende kommunens ejendomme, ændring af huslejeindtægterne og øgede udgifter til separat kloakering.

Derudover er der foretaget omplaceringer vedrørende telefoni og kontrakter, Udbudskonsulent til Teknik & Miljø, samt ændrede m2 i forhold til indvendig og udvendig vedligeholdelse.

Sagsfremstilling

Overblik over de økonomiske konsekvenser af budgetrevisionen fremgår af nedenstående tabel:

1.000 kr.	Oprindeligt budget (ramme)	Korrigeret budget (ex. overførsler)	Budgetrevision pr. 30.4.2022		Omplaceringer	Korrigeret budget herefter (ex. overførsler)
			Bevil-lings-ansøg-ning 2022	For-skyd-ning til 2023-25		
RAMMEBELAGT	53.476	53.577	-337	0	322	53.562
Byggeri, vedligehold og energi	34.970	34.996	-487	0	330	34.839
Miljø	18.507	18.582	150	0	-8	18.723
HVILE I SIG SELV	-2.657	-8.564	0	0	-84	-8.648
Affald	-2.657	-8.564	0	0	-84	-8.648
ANLÆG	51.852	58.802	5.441	0	0	64.243

Byggeri, vedligehold og energi	47.302	54.102	5.441	0	0	59.543
Miljø	4.550	4.700	0	0	0	4.700

Forvaltningen har vurderet forventet regnskab og givet fagudvalget en orientering herom i en tidligere sag. På baggrund heraf søges om følgende tillægsbevillinger på fagudvalgets område:

RAMMEBELAGT

Byggeri, vedligehold og energi:

Der er indarbejdet omplaceringer på 330.100 kr., dette vedrører ændring af m2 i forhold til indvendig og udvendig vedligeholdelse, samt tilkøb af modul til it-system.

Derudover er der indarbejdet bevillingsansøgning vedrørende ændring af m2 i forhold til indvendig og udvendig vedligeholdelse på 489.900 kr., der tilgår kommunekassen.

Miljø:

Der er indarbejdet omplaceringer på 8.300 kr. vedrørende it-system.

Derudover er der indarbejdet bevillingsansøgning på 150.000 kr. vedrørende reduktion af indtægterne i forhold til tilladelser og godkendelser vedr. husdyr. Ændringen af husdyrreguleringen i 2017 har medført et mindre timeforbrug til sagsbehandling i forhold til miljøtilladelser og -godkendelser og dermed en lavere indtægt fra brugerbetaling.

HVILE I SIG SELV

Affald:

Der er foretaget en omplacering vedrørende Teknik & Miljøs andel af Udbudskonsulent hos Udbud & Indkøb på 82.500 kr. og telefoni på 1.500 kr.

ANLÆG

Byggeri, vedligehold og energi:

Der er indarbejdet bevillingsansøgning på 5.441.000 kr. vedrørende separatkloakeringer i 2022. Der er tale om en tilpasning af budgettet i forhold til Din Forsyningsplaner for separatkloakering. Din Forsyning er kommet hurtigere i gang med de projekter der vedr. Esbjerg Kommunes ejendomme.

Økonomi

Materialet er sendt til Økonomi.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

- sagen indgår i den samlede budgetrevision pr. 30. april 2021.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Godkendt.

Punkt 4: Høring over ministerdeklaration for det trilaterale samarbejde om Vadehavet som Verdensarv

18/15948

Resumé

Danmark, Tyskland og Holland har siden 1978 samarbejdet omkring beskyttelsen af Vadehavet. Det Trilaterale Vadehavssamarbejde varetages af miljøministrene i Danmark og Tyskland og ministeren for økonomiske anliggender i Holland. Mellem hver regeringskonference ledes det trilaterale arbejde af Vadehavsbestyrelsen, som består af repræsentanter fra de tre lande. Hvert land har fire sæder i bestyrelsen, Miljøstyrelsen har 2 sæder, Nationalpark Vadehavet har 1 sæde og vadehavskommunerne har en fælles repræsentant siddende i bestyrelsen.

Hvert fjerde år mødes de tre landes ministre til regeringskonference, hvor en ministerdeklaration for de næste fire år underskrives. Udkast til denne deklaration er sendt i høring blandt interessenterne i de tre vadehavslande.

Udkast til høringsbrev forelægges til beslutning.

Sagsfremstilling

Ministerdeklarationen vedrører primært de statslige ansvarsområder. Områderne i deklarationen berører dog i høj grad også kommunernes administration af de tilstødende arealer, og det er på den baggrund, at Teknik & Miljø har udarbejdet udkast til høringssvar. Teknik & Miljø har tidligere fået mandat til at se på følgende emner/områder:

- Klimaneutralitet
- Klimatilpasning
- Bæredygtig udnyttelse af Vadehavet - ex. turisme, fiskeri
- Begrænse lysemission
- Grøn energiomstilling

Med hensyn til klimatilpasning og udledningsreduktioner foreslås det, at man henholder sig til de aftaler, der er indgået på nationalt plan og med EU. I kommunerne følger man i dag de mål, der er udstukket fra regeringens side og fra EU. En sådan tilgang hindrer dog ikke, såfremt der er lande, regioner eller kommuner, i de 3 lande som ønsker at være mere ambitiøse.

Alle fire Vadehavskommuner deltager i partnerskabet omkring DK2020, og der vil i den forbindelse blive udarbejdet klimahandlingsplaner i hver enkel kommune, der lever op til Paris-aftalens målsætninger. Herunder målet om at begrænse klodens temperaturstigning til 1,5 grader. Kommunerne viser i klimahandlerplanerne hvordan de vil nå målet om at blive CO2 neutrale senest i 2050, og endvidere hvilke tiltag man vil iværksætte for at tilpasse sig klimaforandringerne.

Bæredygtig turismeudvikling er på dagsordenen i den danske del af vadehavsregionen særligt siden den Trilaterale Strategi for bæredygtig turisme i Verdensarv Vadehavet blev underskrevet tilbage i 2014 samt med godkendelsen af den lokale Strategi for Vadehavet som Verdensarv. Bæredygtig turisme understøtter kommunernes fokus på både udvikling og naturbeskyttelse.

De 4 vadehavskommuner ønsker at understøtte energiomstillingen der er i gang i Danmark, mod mere vedvarende energikilder og en større uafhængighed af fossile brændsler. Kommunerne ser gerne at det sikres at Deklarationen ikke er i modstrid til disse ønsker, som også er udtrykt fra Danmarks side, i eks. The Esbjerg Declaration, vedr. forsyningen af vedvarende energi fra Nordsøen.

Som et af annekserne til deklarationen er den fælles integrerede forvaltningsplan - den såkaldte SIMP-Single Integrated Management Plan - sendt i en separat høring. Der er udarbejdet et særskilt notat vedr. dette.

Lovgrundlag, planer mv.

Wilhelmshaven-deklarationen

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Høring

Udkast til ministerdeklaration er af staten sendt i høring blandt interessenter i de tre vadehavslande. Udkastet vil endvidere i Danmark blive drøftet i det Rådgivende Udvalg for Vadehavet, Nationalpark Vadehavet og andre relevante interessenter.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at

- høringssvaret afgives som vedlagt.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Godkendt.

Bilag

Draft Wilhelmshaven Declaration -3 May 2022 (Høringsversion).docx

Notat vedr fælles integreret forvaltningsplan SIMP _30052022.docx

SIMP version 0.8 _DA.pdf

NOTAT _ 17012022 Kommunernes deklarations forberedelse KMU juni 2022.docx

Udkast til høringssvar

Udkast til høringssvar RUV

Punkt 5: Forslag til fredning af Marbæk

20/12806

Resumé

Danmarks Naturfredningsforening (DN) inviterede med brev af 26. juni 2020 Esbjerg Kommune til at være medrejsere af et forslag til yderlig fredning af arealer i Marbæk.

Med denne sag skal udvalgene tage stilling til, hvorvidt Esbjerg Kommune skal være medrejsere af forslaget til fredning.

I september 2020 besluttede Plan & Miljøudvalget og Teknik & Byggeudvalget, at Esbjerg Kommune skulle indgå i en dialog med DN om fredningens indhold og omfang. En tværgående arbejdsgruppe har i den forbindelse haft fokus på, at et forslag til fredning kan rumme de fritids-, idræts-, kulturformidlings- og naturbeskyttelsesmæssige forhold, som kommunen prioriterer – herunder de interesser og aktiviteter, der arbejdes med i Marbækplanen.

Ved gennemførelse af en fredningssag skal Esbjerg Kommune afholde 25 % af udgifterne til erstatning til lodsejerne – uanset om kommunen er medrejsere af fredningen eller ej. Fredningsnævnet fastsætter efter forhandling størrelse af erstatningen til lodsejerne. Der udbetales ikke erstatning til offentlig ejet jord. Fredningen vil desuden have økonomiske konsekvenser for den skovdrift, som Esbjerg Kommune i dag driver i Marbæk.

Hvis Esbjerg Kommune ikke ønsker at være medrejsere af fredningen, vil DN kunne rejse fredningen alene og i den forbindelse ikke være forpligtiget af det forslag til fredning, som Esbjerg Kommune og DN er blevet enige om.

Sagsfremstilling

Hovedbestyrelsen for DN begrundede i invitationen til et samarbejde med Esbjerg Kommune, at naturindholdet og potentialet for yderligere øgning af naturværdierne i Marbækområdet er meget stort, og at området med den rette drift og

naturpleje vil kunne udvikles til et område med meget stort naturindhold og -værdi.

Der er i dag 5 eksisterende fredninger i området. Fredningerne, der er af ældre dato, dækker et areal på ca. 350 ha jf. nedenstående tabel og oversigtskort. De eksisterende fredninger er hovedsageligt foretaget som landskabelige udsigtsfredninger. En del af fredningen Ho Bugt Strandsti er også beliggende inden for området.

Navn	Årstal for fredning	Areal (ha)
Kravnsø Mark	1967	95,4
Myrthue Vest	1968	127,6
Marebæk Plantage	1966	101,9
Sjælborg Hede	1932	28,7
Sjælborg Boplads	1961	0,1
I alt		353,7

Plan & Miljøudvalget og Teknik & Byggeudvalget besluttede hhv. den 1. og 18. september 2020, at

- det på det foreliggende grundlag meddeles DN, at Esbjerg Kommune ikke kan tage stilling til hvorvidt kommunen skal være medrejser af en fredningssag
- Teknik & Miljø indgår i yderligere dialog med DN om fredningens indhold og omfang, og i forbindelse hermed anmodes om at udskyde anmodningen om hvorvidt Esbjerg Kommune er medrejser af fredningssagen.

På baggrund af ovennævnte beslutning blev der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Teknik & Miljø, Fritid Sundhed & Omsorg, Børn & Kultur og Sydvestjyske Museer. Arbejdsgruppen har ved en række møder sammen med DN afklaret, om der kan skabes et grundlag for, at kommunen kan være medrejser af fredningen.

Arbejdsgruppen har haft fokus på, at et forslag til fredning sikrer, at fritids-, idræts-, kulturformidlings- og naturbeskyttelsesmæssige forhold, som kommunen prioriterer, bliver inddraget i fredningen. Et fokus i den forbindelse har bl.a. været at sikre de rekreative interesser og aktiviteter, der arbejdes med i Marbækplanen samt at fastholde den nuværende adgang til Marbækområdet på samme niveau i en ny fredning af området.

Arbejdsgruppen har endvidere haft fokus på omfanget og tidshorizonten for omlægning af de nuværende skovarealer til enten lysåbne arealer eller urørt skov med naturligt hjemmehørende arter.

Vision 2025

En fredning, der øger naturværdierne i Marbækområdet, kan understøtte indsatsen for at skabe rammer for store naturoplevelser.

Lovgrundlag, planer mv.

Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om lov om naturbeskyttelse.

Økonomi

Ved gennemførelse af en fredningssag skal kommunen – uanset om kommunen er medrejser af fredningen – afholde 25 % af udgifterne til erstatning. Der udbetales ikke erstatning til offentligt ejet jord, der indgår i en fredning. Udgifterne vil fortrinsvis være erstatninger til private lodsejere af arealer, der inddrages i fredningen. Fredningsnævnet fastsætter størrelsen af erstatninger til lodsejerne.

Derudover vil en fredning have følgende umiddelbare økonomiske konsekvenser for Esbjerg Kommune:

1. Værdien af tømmerproduktionen i Marbæk er forholdsvis lille og vil kunne fortsætte under en konvertering til urørt skov. Når konverteringen er gennemført, vil den økonomiske konsekvens af at stoppe produktionen ligge på mellem 100.000 kr. og 200.000 kr. årligt.
2. Produktionen af flis har ikke den store økonomiske betydning og kan fortsætte i noget omfang i forbindelse med naturpleje og friholdelse af veje og bygninger for tilgroning.
3. Fredningen vil have konsekvenser for produktionen af pyntegrønt i kommunens skove i Marbæk og produktionen skal udfases. Hvis produktionen flyttes over en årrække til andre/nye arealer i kommunen, skal der findes finansiering til etablering og evt. jordkøb. Såfremt det beslutes, at det pyntegrønt, der i dag produceres i Marbæk, i stedet skal købes fra en ekstern pyntegrøntsproducent, vil dette have en større økonomisk konsekvens i størrelsesordenen 250.000 kr. til 500.000 kr. årligt.
4. Udarbejdelse af plejeplan for de fredede områder vil beløbe sig til 400.000 kr.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget > Plan & Byudviklingsudvalget > Kultur & Fritidsudvalget > Sundhed & Omsorgsudvalget

Høring

DN afholdt den 15. juni 2021 et borgermøde med henblik på forhåndsorientering og dialog med lodsejere i området. Teknik & Miljø deltog som observant i mødet.

Når der er udarbejdet et forslag til en fredning, og dette er indsendt til Fredningsnævnet, indkalder nævnet de berørte lodsejere til et offentligt møde og en besigtigelse af pågældende arealer. Når fredningsnævnet på denne baggrund har truffet foreløbig beslutning om fredningens omfang og indhold, indkalder nævnet erstatningskrav, hvorefter nævnet træffer endelig beslutning om fredningen og erstatning til de berørte private lodsejere.

Vurdering herunder alternativer

I dialogen med DN har repræsentanter fra kommunen sikret, at Marbækplanens intentioner og planlagte tiltag sikres og videreføres.

Forholdet og hensynet til benyttelse (rekreative værdier) vægtes på højde med beskyttelse (af biologiske værdier) i formålsparagraffen og i fredningsteksten i øvrigt.

Konverteringen til urørt skov og lysåben natur er fleksibel (forstået således at den ikke er stædfæstet præcist i fredningsforslaget) og kan foregå over en lang konverteringsperiode på op til en trægeneration. Dette er vigtigt, da der endnu ikke er en tilstrækkelig viden om, hvor vigtige naturværdier findes af hensyn til at sikre størst mulig biodiversitet.

Den detaljerede pleje af naturen (lysåbne arealer og skov) og konvertering til urørt skov er flyttet fra fredningsbestemmelserne til plejeplanen. Herved sikres det, at plejen hele tiden kan foretages på et opdateret vidensgrundlag, og at kommunen ikke afskæres fra at søge eksterne midler til plejen, skulle sådanne puljer blive tilgængelige.

Derudover er det sikret, at der kan bevares en mindre del ikke hjemmehørende træarter, som f.eks. nogle af de gamle sitka graner og stedvis plantagepræg som led i formidling af kulturhistorien i området.

Såfremt Esbjerg Kommune ikke ønsker at være medrejser på et fredningsforslag, vil DN kunne rejse fredningen alene. DN vil i den forbindelse ikke være forpligtiget af det forslag til fredning, som foreningen med kommunen er blevet enige om. Esbjerg Kommune vil i den situation alene være høringsberettiget i forhold til Fredningsnævnet på lige fod med de øvrige lodsejere i området.

Udkast til de fredningsbestemmelser, som DN og kommunen er blevet enige om, fremgår af bilaget. Kortbilag knyttet til fredningsbestemmelserne vil blive udarbejdet i et samarbejde mellem DN og Esbjerg Kommune såfremt, Esbjerg Kommune beslutter at være medrejser på fredningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

- det på det foreliggende grundlag drøftes, hvorvidt Esbjerg Kommune skal være medrejser af en fredningssag.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Sendes i gruppemapperne.

Bilag

UDKAST Endelige fredningsbestemmelser Marbæk.pdf

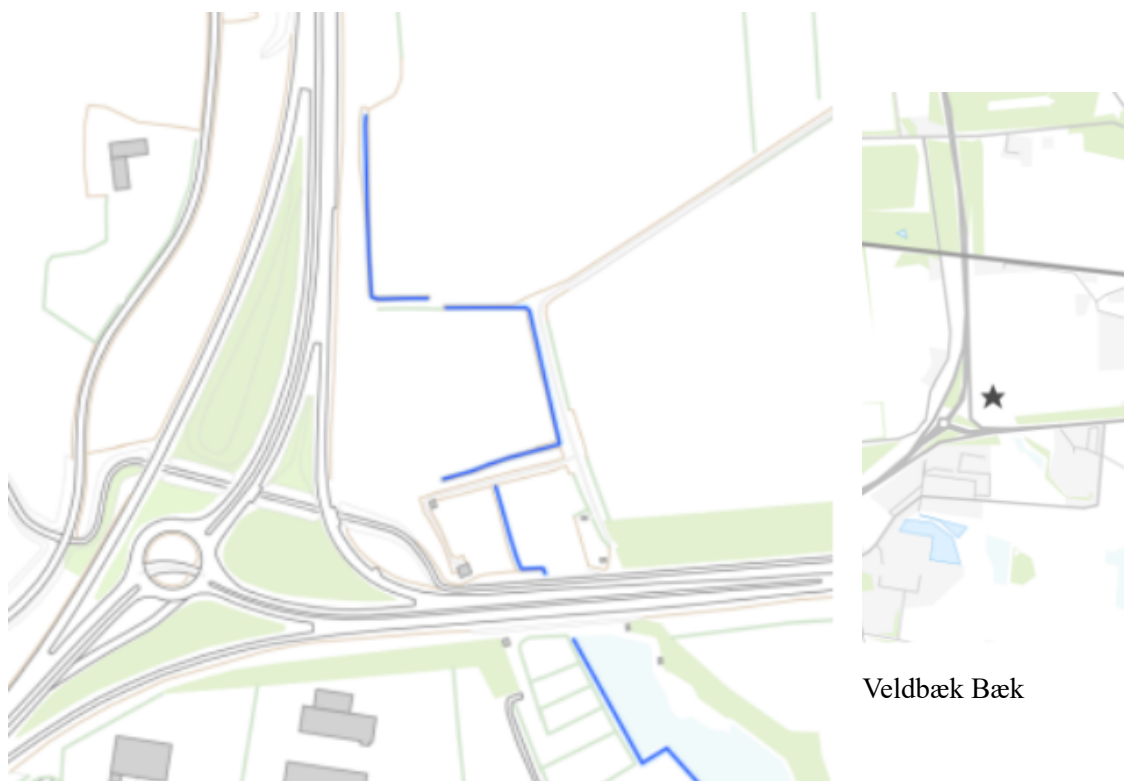
Punkt 6: Tillæg til Spildevandsplan for inddragelse af del af Veldbæk Bæk som et regnvandsteknisk anlæg

22/9956

Resumé

Tillægget skal give Esbjerg Kommune det nødvendige plangrundlag til at inddrage den øverste strækning af Veldbæk Bæk i spildevandsplanen. Strækningen vil blive et regnvandsteknisk anlæg.

Når Veldbæk Bæk fra st. 1287 m til st. 733 m er inddraget i spildevandsplanen, så kan DIN Forsyning lægge regnvandsledningerne under Veldbæk Bæk, så regnvandet kan blive afledt til forsinkelsesbassinet, fra et kommende erhvervsområde i Veldbæk.

Sagsfremstilling

DIN Forsyning skal etablere et forsinkelsesbassin i forbindelse med afledning af overfladevand fra kommende erhvervsområder i Veldbæk. I forbindelse hermed har det vist sig vanskeligt at krydse Veldbæk Bæk i st. 956 m og st. 1048 m med de to projekterede regnvandsledninger på henholdsvis ø900 mm og ø1000 mm, idet overkant af regnvandsledningerne skal ligge mindst 1 m under vandløbets regulativmæssige bund på krydsningsstedet, og i samme dybde i en afstand på 5 meter fra vandløbet.

Dette skal sikre, at der kan foretages den nødvendige vedligeholdelse af vandløbet uden at risikere skade på anlægget der krydser vandløbet, men selv med væsentligt lempede vilkår på afstanden mellem vandløbsbund og de projekterede ledningers overkant, vil det ikke være muligt at få tilstrækkeligt fald på regnvandsledningerne.

Teknik & Miljø kan acceptere, at Veldbæk Bæk fra udspringet i st. 1287 m til st. 733 m ændrer status fra offentligt vandløb til regnvandsteknisk anlæg, idet Veldbæk Bæk opstrøms Tjæreborgvej er mere eller mindre tør i størstedelen af året, og fordi der kun er afledning i st. 1287 fra 2 rendestensbrønde på Veldbækvej.

Lovgrundlag, planer mv.

Miljøbeskyttelsesloven.

Økonomi

DIN Forsyning A/S overtager vedligeholdelsen af Veldbæk Bæk fra st. 1287 m til umiddelbart nedstrøms Tjæreborgvej i st. 733 m.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget.

Planmæssige konsekvenser

Veldbæk Bæk fra st. 1287 m til umiddelbart nedstrøms Tjæreborgvej i st. 733 m vil fortsat være omfattet af §3 beskyttelse.

Høring

Tillægget har 17. juni 2022 været i 8 ugers offentlig høring.

Der har ikke været bemærkninger til tillægget i den offentlige høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

- Tillæg til Spildevandsplan 2022-2027 for inddragelse af del af Veldbæk Bæk som et regnvandsteknisk anlæg vedtages.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Godkendt.

Bilag

Tillæg til Spildevandsplan 2022-2027. - For inddragelse af en del af Veldbæk_CaseNo22-9956_4625378_v1.PDF

Bilag 1. Veldbæk Bæk_CaseNo22-9956_4628700_v1.PDF

Bilag 2. Placering hvor ledninger krydser vandløbet._CaseNo22-9956_4628747_v1.PDF

Bilag 3. Miljøscreeningsskema._CaseNo22-9956_4638105_v1.PDF

Punkt 7: Vedtagelse af strategisk varmeplan

21/31821

Resumé

Med en målsætning om at være CO2-neutral i 2030 følger en række nødvendige initiativer og tiltag. Derfor er der udarbejdet et udkast til en strategisk varmeplan, som skal være med til at sikre omstillingen af varmesektoren i Esbjerg Kommune. Den strategiske varmeplan er udarbejdet i samarbejde med COWI, og har til formål at kortlægge potentialerne for udvidelse af det eksisterende fjernvarmenet samt kortlægge de potentialer, der findes i områder, hvor førstnævnte ikke er en optimal løsning. Det vil sige, at den strategiske varmeplan skildrer scenarier for det fremtidige varmegrundlag i Esbjerg Kommune.

Esbjerg Kommunes strategiske varmeplan er dog ikke en juridisk bindende plan med opsættende virkning for fjernvarmeværkerne. Varmeplanen er et politisk værktøj til at hjælpe varmeværkerne med deres strategiske arbejde. Fjernvarmeværkerne og kommunen skal i fællesskab samarbejde om at løfte den samfundsmæssige opgave omkring at udrulle den kollektive fjernvarmeforsyning til de områder, hvor det samfundsøkonomisk, selskabsøkonomisk og forbrugerøkonomisk giver mening.

Udkast til den strategiske varmeplan forelægges udvalget med henblik på at sende planen i offentlig høring til udgangen af august.

Sagsfremstilling

Den strategiske varmeplan understøtter den kommende DK2020 Klimaplan, hvor man bl.a. har sat sig som en målsætning om at levere en CO2-neutral varme fra alle fem fjernvarmeværker i Esbjerg Kommune i 2030. Derudover vil den strategiske varmeplan i høj grad også være med til at forankre den nye nationale strategi om at udfase naturgas. Regeringen har påbudt kommunerne, at alle husejere med gas- eller oliefyr skal have klar besked, om der kommer fjernvarme og i så fald hvornår samt muligheder for udskiftning af eksisterende varmeforsyning. Herudover har regeringen også tilkendegivet fjernvarmeselskaberne at fremlægge en plan for udfasning af naturgassen på deres egne rent varmeproducerende anlæg inden udgangen af 2023.

Den strategiske varmeplan viser potentialet for fjernvarmen i fremtidens energisystem i Esbjerg Kommune, og som det også fremgår på national plan, kommer fjernvarmen til at spille en central rolle. Dette skyldes for det første at, fjernvarmen bidrager til øget energieffektivitet ved at udnytte overskudsvarme fra industri, datacentre, PtX og andre processer, som generer overskudsvarme i forbindelse med den grønne omstilling. For det andet bidrager fjernvarmen med en stor fleksibilitet i det samlede integrerede energisystem, der gør det muligt at indtænke vedvarende energi.

Der arbejdes med to forskellige scenarier i den strategiske varmeplan for Esbjerg Kommune. Scenarierne anvendes til at illustrere, hvordan den kollektive fjernvarmeforsyning kan se ud i Esbjerg Kommune hen mod 2030:

1. I Scenarie 1 ses der på et samlet fjernvarmesystem med en fremtidig udbygning af fjernvarmeforsyningen og nye produktionsanlæg. Et fælles transmissionssystem vil kræve en transmissionsledning på ca. 40 MW fra DIN Forsyning til Bramming og ca. 20 MW fra Bramming til Ribe. Der argumenteres for, at den fossile andel i scenarie 1 kan fastlægges til 0 % under forudsætning af alt varmen fra bl.a. PtX-virksomheder kan afsættes i fjernvarmesystemet og dermed fortrænge naturgassen, selv hvis naturgassen ikke skulle blive CO2 neutral i 2030.
2. I scenarie 2 ses der på udvidelser af varmeproduktionen hos Bramming Fjernvarme med 11 MW varmepumpe til at fortrænge naturgassen i deres fjernvarmesystem og hos Ribe fjernvarme med 15 MW. Med dette scenarie følger den helt store udfordring med at værkerne skal etablere ny varmeproduktion, som kræver meget store investeringer.

Bramming Fjernvarme skal have lagt en strategi for udfasning af naturgassen, hvorfor deres tre motor anlæg evt. ikke giver mening at levetidsforlænge til grundlastproduktion.

Både Bramming Fjernvarme og Ribe Fjernvarme vil have udfordringer med at finde plads til at indpasse ny varmeproduktionskapacitet ved deres eksisterende hovedcentraler og store akkumuleringstanke. Det betyder, at de vil have begrænsninger ift. at få varmen distribueret rundt til udvidelsesområderne og optimere produktionen fra deres nye anlæg iht. de eksisterende akkumuleringstanke.

Som konsekvens vil flere byområder skulle forsynes af en lokalvarmeløsning til forskel for scenarie 1, og overskudsvarmen fra Esbjerg vil ikke kunne udnyttes i samme omfang.

Det anbefales, at Esbjerg Kommune sammen med Din Forsyning undersøger muligheden yderligere for at lave et fælles transmissionssystem, som i mange større byer har sikret forbrugerne lave varmepriser og mulighed for integration af billige, grønne og konkurrencedygtige energikilder såsom overskudsvarme, havvandsvarmepumper, biomassekraftvarme.

Områder udenfor fjernvarmenettet

I nogle områder er potentialet for udbygning af eksisterende fjernvarmenet ikke fordelagtigt, på trods af relativt god befolkningsdensitet. Her vil en kollektiv lokalvarmeløsning være en mulighed.

Udviklingen, etableringen og driften af lokalvarmeprojekter er en stor administrativ opgave for et lille byområde, da det kræver oprettelse af et a.m.b.a. selskab. Disse ressourcer har kommunen mulighed for at hjælpe med ved at lave et nyt decentralt varmeselskab som skal varetage etableringen af lokale net, hvor andre forsyningsselskaber ikke ønsker at varetage

opgaven, samt indgå i eller forestå demonstrationsprojekter og andre aktiviteter tilknyttet

fremme af grøn omstilling i varmesektoren. Dette vil rent strategisk også give gode muligheder for Esbjerg Kommune at arbejde med levering af varme baseret på vedvarende energi.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Høring

Der har gennem udarbejdelsen af den strategiske varmeplan været en tæt dialog med fjernvarmeværkerne i Esbjerg Kommune. COWI og Esbjerg Kommune har besøgt værkerne i den initierende fase for at afdække nuværende og evt. planlagt varmeproduktion samt afsøge hvilke muligheder, man kunne forestille sig. Alle fjernvarmeværker har også været inviteret ind til en gennemgang af den strategiske varmeplan i slutfasen, og har haft mulighed for at kommentere og indsende rettelser inden endelig godkendelse.

Der har også været en tæt dialog med adskillige lokalråd undervejs i processen, da der har været meget usikkerhed i nogle områder. Endvidere inviteres alle lokalråd ind til en gennemgang af den strategiske varmeplan midt august.

Vurdering herunder alternativer

Der er på nuværende tidspunkt ikke nogen lovmæssig forpligtigelse, men efter den seneste udmelding på baggrund af regeringens udspil ” Danmark kan mere 2”, er der måske ikke noget alternativ til en strategisk varmeplan.

I den strategiske varmeplan arbejdes der ud fra 2 scenarier/alternativer, hvor scenarie 1 anbefales.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at den strategiske varmeplan godkendes og sendes i 9 ugers høring.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Godkendt.

Bilag

Esbjerg Kommune - Varmeplan.pdf

Bilag B Nuværende varmforsyning.pdf

Bilag C Fremtidig varmforsyning.pdf

Punkt 8: Opdatering på indsatser i plaststrategi for Esbjerg Kommune

19/8731

Resumé

Esbjerg Kommunes plaststrategi fra 2020 har medført flere positive påvirkninger for Esbjerg Kommune på miljøområdet. Særligt problematiske plastprodukter er blevet udfaset fra kommunens indkøbsaftale, ligesom der er sat begrænsninger for etableringer af kunstgræsbaner med gummigranulat. Siden vedtagelse af plaststrategien har Esbjerg Kommune fortsat arbejdet mere intensivt på indsatser for klimadagsordenen via DK2020, grøn indkøbspolitik, klimaplan m.m. Reducering af Esbjerg Kommunes CO₂-udledning er imidlertid ikke altid forenelig med indsatserne beskrevet i plaststrategien. Derfor er der behov for at revurdere plaststrategiens indflydelse på kommunens ambition på klimaområdet.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte 20 januar 2020 Esbjerg Kommunes plaststrategi ”En grønnere fremtid med mindre plast og mere genanvendelse”, der skulle bidrage til Esbjerg Kommunes vision om at være en grøn foregangskommune.

Plaststrategien er en tværorganisatorisk strategi med indsatser, der påvirker hele Esbjerg Kommune. På nuværende tidspunkt udføres to årlige opfølgninger med de afdelinger som strategien primært vedrører, disse er:

1. Industrimiljø & Affald
2. Udbud & Indkøb
3. Event
4. Fritid Sundhed og Omsorg

Plaststrategien har 5 overordnede initiativer, der arbejdes med i Esbjerg Kommune. Nedenstående er en kort beskrivelse af initiativerne og deres status:

1. Optimering af nuværende affaldsordninger

Initiativet skal forbedre sorteringen i især etageejendomme der fører til mere genanvendt plast. I 2020 blev der leveret 2-rums muleposer med affaldsinformation til alle etageejendomme i Esbjerg Midtby, med meget positiv tilbagemelding fra borgere.

Derudover skal mængden af plast til genanvendelse fra kommunale institutioner øges. Derfor er der i 2020-2021 indført sorteringsløsninger på alle kommunale børnehaver og skoler i Esbjerg Kommune. Lignende løsning skal udbredes til øvrige kommunale institutioner.

2. Erstatning af engangsplast

Engangsplast er en af de plasttyper der findes mest af i verdenshavene. Derfor blev engangsplast i 2020 fjernet fra kommunens indkøbsaftale.

Andre særligt forurenende plasttyper er også løbende udskiftet som f.eks. heliumballoner og plastflag med plastpind

3. Udfasning af produkter med mikroplast

Mikroplast i naturen er et resultat af vores levemåde, og findes mere eller mindre alle steder i naturen, mad, dagligdagsprodukter og i vores kroppe. Påvirkningen fra mikroplast er fortsat meget uvist, men menes at kunne hænge sammen med flere helbredsproblemer. Viden på området er meget begrænset, og derfor arbejder meget få aktører aktivt for at minimere deres udledning af mikroplast. I Esbjerg Kommune vil vi arbejde forebyggende på problematikken, og aktivt mindske vores udledning af mikroplast hvor muligt. Derfor erstattes årligt minimum ét produkt indeholdende mikroplast, til et alternativ uden udledning af mikroplast. I 2020 var det vaskeklude og i 2021 sikkerhedssko.

Udledning af mikroplast fra kunstgræsbaner med gummigranulat er også i fokus i Esbjerg Kommune. Derfor anlægges der fra 2021 ikke længere kunstgræsbaner med gummigranulat, ligesom der laves foranstaltninger der minimerer udledningen fra de allerede etablerede kunstgræsbaner.

4. Brug af genbrugsbægre og erstatning af engangsplastservice ved kommunale arrangementer

Arrangementer og events har været udfordret af Corona pandemien og derfor er der først i 2022 lavet ændringer på eventområdet for plast.

Til Tall Ships Races 2022 anvendes plastikkrus af 60% genanvendt plast, som også indsamles særskilt til genanvendelse på området. Desuden vil frivillige spise med vaskbart service.

5. Øget vidensdeling mellem plastinteressenter i Esbjerg Kommune

Der er store potentialer ved at finde synergier mellem lokale virksomheder og deres produktion. Derfor har der været nedsat et Forum for Cirkulær Økonomi, der siden 2019 har haft til formål at inspirere lokale virksomheder til, at arbejde med cirkulær økonomi i deres produktion eller finde synergier med andre virksomheder. Forummet har været en succes, men forventes ikke at fortsætte fremadrettet.

Siden plaststrategien blev vedtaget, har der i Esbjerg Kommune været et hurtigt stigende fokus på klima og bæredygtighed. Dette er blandt andet synligt gennem ambitionen om Esbjerg Kommune som DK2020 kommune, samt arbejdet med klimapartnerskaber, Klimaplanen for Esbjerg Kommune og en ny grøn indkøbspolitik. Dette har medført udfordringer hos især Udbud & Indkøb hvor begrænsning af mikroplast ikke nødvendigvis, hænger sammen med ambitionen om at mindske CO₂-udledningen. Som eksempel har udfordringen vist sig ved indkøb af arbejdstekstiler, hvor beklædning af polyester har den bedste holdbarhed og mindste CO₂-påvirkning, men som samtidig kan føre til øget udledning af mikroplast.

For at undgå at udbud og indkøbsprocesser sættes for meget i stå ønskes derfor tilkendegivelse af, at Udbud & Indkøb fremadrettet kan vurdere et bestemt indkøb efter hvad der giver bedst mening i den pågældende situation både klima-, miljø- og plasmæssigt. På den baggrund kan det f.eks. vælges at indkøbe polyesterbaseret beklædning trods intentionerne i plaststrategien for i stedet at leve op til ambitionen på klimaområdet.

Desuden ønskes det, at opdaterer handlingsplanen for plaststrategien én gang årligt mod de nuværende to.

Vision 2025

Bæredygtig EnergiMetropol

Grønt liv og bæredygtighed

Lovgrundlag, planer mv.

Plaststrategi – En grønnere fremtid med mindre plast og mere genanvendelse

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

1. Udbud & Indkøb fremadrettet kan vurdere påvirkning af klima, miljø og plast og træffer beslutning om indkøb efter bedste evne selvom ikke alle parametre opfyldes
2. Handlingsplan for plaststrategien fremadrettet opdateres én gang årligt

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-06-2022

Godkendt.

Bilag

En grønnere fremtid med mindre plast og mere genanvendelse_20191209

Punkt 9: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad